

Toimenpideoite TPA 44/2026 vp

Kaisa Garedeu ps ym.

Toimenpideoite läheisverkostosijoitusten ensisijaisuuden vahvistamisesta

Eduskunnalle

Vuonna 2024 Suomessa oli 17 100 sijoitettua lasta, joista noin puolet on sijoitettuna lastensuojelulaitoksiin. Voimassa olevan lastensuojelulain 32 §:n mukaan ”Ennen lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle on selvitettävä lapsen vanhemman, jonka luona lapsi ei pääasiallisesti asu, sukulaisten tai muiden lapselle läheisten henkilöiden mahdollisuudet ottaa lapsi luokseen asumaan tai muutoin osallistua lapsen tukemiseen.” Lain vaatimasta läheisverkostoselvityksestä huolimatta ainoastaan noin tuhat lasta eli 6—7 prosenttia lapsista oli vuonna 2024 sijoitettuna lähisukulaisille. Osuus on merkittävästi pienempi kuin esimerkiksi Norjassa, missä noin 25 prosenttia sijoitetuista lapsista asui läheissijoituksessa.

Läheisverkostosijoitus on kaikkein inhimillisin tapa järjestää lapsen sijoitus tilanteessa, jossa hänen lähivanhempansa ei ole kykenevä varmistamaan lapsen turvallisuuden, terveen kasvun ja hyvinvoinnin toteutumista. Tämän vuoksi läheisverkostoselvitys on lain mukaan tehtävä aina ennen kodin ulkopuolelle sijoittamista. Tilastojen mukaan Suomessa läheissijoitusten ensisijaisuus ei kuitenkaan käytännössä toteudu. Laitoshoidon tulisi aina olla viimesijainen keino. Siihen tulisi päätyä ainoastaan, mikäli lapsen vakavan oireilun vuoksi läheissijoitus ja muu perhehoito eivät ole mahdollisia. Lastensuojelulaitoksiin sijoitettujen lasten määrä on ollut kasvava. Laitoshoidon inhimilliset ja taloudelliset kustannukset ovat yhteiskunnalle kestäättömät, minkä vuoksi syyt läheissijoitusten alhaiseen määrään tulisi selvittää ja lastensuojelulakiin kirjata vahvemmin läheisverkostosijoituksen ensisijaisuus.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin läheisverkostosijoitusten alhaisen määrän syiden selvittämiseksi sekä vahvistaa sen asemaa ensisijaisena sijaishuollon muotona.

Toimenpidealoite TPA 44/2026 vp

Helsingissä 27.5.2026

Kaisa Garedeu ps
Helena Marttila sd
Laura Huhtasaari ps
Jorma Piisinen ps
Rami Lehtinen ps
Juho Eerola ps
Arja Juvonen ps
Ritva Elomaa ps
Ville Merinen sd
Hanna Laine-Nousimaa sd
Lotta Hamari sd
Anette Karlsson sd
Timo Vornanen tv
Mikko Lundén ps
Sara Seppänen ps
Anne Rintamäki ps
Minna Reijonen ps
Jari Koskela ps
Ville Vähämäki ps
Veijo Niemi ps
Sami Savio ps
Sanna Antikainen ps
Miko Bergbom ps
Joakim Vigelius ps
Juha Hänninen kok
Martin Paasi kok
Milla Lahdenperä kok
Aino-Kaisa Pekonen vas
Timo Mehtälä kesk
Johannes Yrttiaho vas
Sari Tanus kd
Maaret Castrén kok
Oskari Valtola kok
Tere Sammallahti kok
Pia Sillanpää ps
Terhi Koulumies kok
Anna Kontula vas
Timo Suhonen sd
Bella Forsgrén vihr
Hanna-Leena Mattila kesk
Henrik Wickström r
Päivi Räsänen kd
Timo Harakka sd
Petri Honkonen kesk

Toimenpidealoite TPA 44/2026 vp

Jaana Strandman ps